
Dato 23.8.2022, kl 10.00 – 17.00 Middag på Pier 31 kl 17.30

Sted Møterom Hassel 2

Tilstede: Hanne Greiff Johnsen (Equinor, styreleder), Sandrine Benard (Miljødirektoratet), Tove Gabrielsen (UiA/UNIS) under sak 43-47, Bjørn Samset (Cicero), Tor Eldevik (UiB), Eivind Selvig (Civitas), Liv-Hege Seglsten (GreenStat ASA), Camilla Brattland (UiT) under sak 42 og 43, Ellen Øseth (Norsk Polarinstitt) og Vigdis Vandvik (UiB)

Forfall: Bo Møllesøe Vinther (Københavns Universitet), Alf Håkon Hoel (UiT), Marit Nyborg (KLD)

Observatører: Marit Nyborg (KLD) og Gørill Kristiansen (KD)

Tilstede fra Forskningsrådet:

Anicke Brandt-Kjeldsen (avdelingsdirektør), Jon L. Fuglestad, Herman Farbrot, Ingunn Borlaug Lid, Tarjei Nødtvedt Malme og Malin Lemberget Lund (referent). Ingerid Fossum deltok under sak 42 og 43. Eivind Hoff-Elimari under sak 44.

Styreleder ønsker velkommen.

Sak PSKLIMPOL 39/22 Godkjenning av saklisten

Vedtak: Saklisten godkjennes med en endring i rekkefølgen av saker.

Sak PSKLIMPOL 40/22 Referat fra styremøte 03/22, 15. juni 2022 og ekstra bevilgningsmøte 29. juni 2022

Vedtak: Referat fra porteføljestyremøte for klima og polar 3/22, og ekstra bevilgningsmøte 29. juni godkjennes.

Sak PSKLIMPOL 41/22 Spørsmål om habilitet

Administrasjonen hadde før styremøtet mottatt oversikter over inhabile medlemmer på sak 42-45 om søknadsbehandling. Styret ble også spurt om de hadde oppdaget ytterligere inhabilitet i møtet.
Alf Håkon Hoel og Bo Møllesøe Vinther deltok ikke i møtet.

Sak 43 søknadsbehandling unge talenter ble behandlet før sak 42 forskerprosjekt fornyelse på grunn av habilitet i styret og diskusjon om komplementerende prosjekter.

*Vedtak: Følgende medlemmer var inhabile under hele eller deler av saken:
Sak 42/22 Søknadsbehandling Forskerprosjekt fornyelse - marin forskning:
Tor Eldevik, Tove Gabrielsen, Ellen Øseth og Camilla Brattland.*

Sak 43/22 Søknadsbehandling Forskerprosjekt unge talenter - marin forskning:

Tor Eldevik, Tove Gabrielsen, Ellen Øseth, Bjørn Samset og Hanne Greiff Johnsen.

Sandrine Benard ledet saken i Hanne Greiff Johnsen sitt fravær.

*Sak 44/22 Søknadsbehandling Forskerprosjekt fornyelse – økonomi
Bjørn Samset og Eivind Selvig.*

*Sak 45/22 Søknadsbehandling Forskerprosjekt fornyelse – omstilling
Bjørn Samset, Eivind Selvig, Vigdis Vandvik og Camilla Brattland.*

Sak PSKLIMPOL 42/22

Søknadsbehandling Forskerprosjekt for fornyelse - marin forskning

Denne saken ble behandlet etter sak 43/22 for å få et beslutningsdyktig styre i diskusjonen om finansiering av 334739 Goksøyr og 335489 Blévin.

Saken omhandler utlysningen Forskerprosjekt for fornyelse og temaområde *122 millioner til marin forskning* som hadde søknadsfrist 2. februar 2022. Fem budsjettformål har bidratt med finansiering; MARINFORSK, POLARPROG, KLIMAFORSK, MILJØFORSK og PETROMAKS. Det kom inn 84 søknader med et omsøkt beløp på 998 mill. kroner. Av disse var 26 prosjekter over terskelverdi for relevansvurdering, som var satt til en gjennomsnittskaraktter fra panelet på 5,5 eller høyere på grunn av stor konkurranse om midler.

Tor, Ellen, Tove og Camilla var inhabile under hele eller deler av saken. På grunn av revidert nasjonalbudsjett er tilgjengelig budsjett for utlysningen redusert fra 122 til 101 mill. kroner. POLARPROG er blitt tildelt 12 mill. kroner ekstra etter at sakspapirene var gått ut, til tildeling i sak 42 og 43. Det gjør at omdisponering av midler mellom de to marine utlysningene beskrevet i saksfremleggene ikke lenger er nødvendig.

Administrasjonen la frem et forslag til innstilling. Styret startet med å avslå gruppe D og deretter gruppe C *én bloc*. Deretter innstilte styret prosjektene i A-gruppen til finansiering, og spesifiserte at det må legges inn betingelser i bevilgningen til prosjekt 334737 Goksøyr om overlapp og synergier med 335489 Blévin (ref sak 43/22). Prosjektene må også legge inn en henvisning til hverandre i søknadsskjema. Deretter vedtok styret å finansiere 334541 Nahrgang av porteføljehensyn. Dette var det eneste prosjektet som var relevant å finansiere for budsjettformålet Petromaks2.

Videre diskuterte styret de andre prosjektene i B-gruppen. For å få en balanse mellom forurensningsprosjekter og økosystemprosjekter, ble 335371 Wernberg trukket opp til bevilgning på grunn av tareskogens viktige økosystemfunksjon, og fordi marine hetebølger er trukket frem som et viktig og manglende forskningsfelt av IPCC. 335144 Herzke ble trukket ned da Wernberg ble prioritert opp.

Av øvrige prosjekter valgte styret å følge administrasjonens innstilling som innebar en vurdering av porteføljehensyn opp mot de andre budsjettformålene som er med på å finansiere utlysningen.

Styret innstilte prosjekter til bevilgning for totalt 94,6 mill. kroner.

Vedtak:

Følgende søknader vedtas til betinget bevilgning:

- 334596 Wadham, *MEltwater release of heavy meTALs from gLacler to ocean in a Changing Arctic*
- 334739 Goksøyr, *Whales and polar bear in a petri dish: decoding marine mammal toxicology through in vitro and in silico approaches*
- 335549 Matschiner, *The role of gene flow in the evolution of Antarctic icefishes*
- 334541 Nahrgang, *Reproductive toxicity and trans - generational effects of petroleum mixtures in fish*
- 335887 Landa, *Understanding human-induced trophic cascades in coastal ecosystems*
- 335371 – Wernberg, *Kelp forests in the Anthropocene: unravelling impacts of warming and marine heatwaves from genes to ecosystems*
- 335512 Moreau, *I-CRYME: Impact of CRYosphere Melting on Southern Ocean Ecosystems and biogeochemical cycles*
- 335391 Jakobsen, *Plastics as a potential vector for spread of antimicrobial resistance and pathogens from wastewater discharge in the marine environment*

Administrasjonen vil gå i dialog med prosjekt 334739 Goksøyr om eventuell overlapp i budsjetter og synergier med prosjekt 335489 Blévin og får mandat til budsjettjusteringer deretter.

Øvrige søknader avslås.

Sak PSKLIMPOL 43/22

Søknadsbehandling Forskerprosjekt for unge talenter – marin forskning

Saken ble behandlet før sak 42/22 for å få et beslutningsdyktig styre i diskusjonen om finansiering av 334739 Goksøyr og 335489 Blévin.

Saken omhandler utlysningen *Forskerprosjekt for unge talenter* og temaområdet *32 millioner til marin forskning* som hadde søknadsfrist 2. februar 2022. Fire budsjettformål har bidratt med finansiering; MARINFORSK, POLARPROG, KLIMAFORSK og MILJØFORSK. Det kom inn 30 søknader til et omsøkt beløp på 239 mill. kroner. Av disse var 15 prosjekter over terskelverdi for relevansvurdering, som var satt til en gjennomsnittskarakter fra panelet på 5,5 eller høyere på grunn av stor konkurranse om midler.

Tor, Ellen, Tove, Hanne og Bjørn var inhabile under hele eller deler av saken. Sandrine ledet saken i Hannes fravær. På grunn av revidert nasjonalbudsjett er tilgjengelig budsjett for utlysningen redusert til fra 32 til 27 mill. kroner, men siden POLARPROG er blitt tildelt 12 mill. kroner ekstra til tildeling i sak 42 og 43 etter at sakspapirene var gått ut, står styret fritt til å disponere disse mellom de to utlysningene.

Administrasjonen la frem et forslag til innstilling. Styret startet med en prinsipiell diskusjon om lignende vs komplementerende prosjekter. Deretter vedtok styret å avslå gruppe D og deretter gruppe C *én bloc*. Deretter diskuterte styret prosjektene 334739 Goksøy og 335489 Blévin opp mot hverandre, men de kunne ikke se at det er direkte tematisk overlapp utenom noen felles deltakere og felles feltarbeid. Det er imidlertid uheldig at prosjektene ikke har referert til hverandre i søknadsskjema.

Administrasjonen vil følge opp dette i kontraktsforhandlingene. Styret vedtok prosjektene i A-gruppen til finansiering *én bloc*. Videre diskuterte styret B gruppen og muligheten for å løfte frem flere unge talenter til finansiering gitt mer midler fra POLARPROG. I denne gruppen er det flere prosjekter med meget høye karakterer og høy relevans. Styret diskuterte og vedtok at prosjekt 334676 van Giesen ikke var med i den videre behandlingen på grunn av lavere relevans for utlysningen. Styret vedtok å følge administrasjonens anbefaling om å finansiere 334996 Aarflot, og ønsket videre å trekke opp et ytterligere prosjekt til bevilgning for å prioritere unge talenter. 335894 Holt ble vedtatt til finansiering fordi det utfyller den vedtatte porteføljen av prosjekter best og er bredere tematisk enn de andre prosjektene i B-gruppen.

Styret innstilte prosjekter til bevilgning for totalt 40 mill. kroner.

Vedtak:

Følgende søknader vedtas til betinget bevilgning:

- *335543 Ali, Fate and effects of perfluoroalkyl substances and their precursors and alternatives in Norwegian marine environments and seafood species*
- *335489 Blévin, Moving from field studies to ex vivo models for understanding and predicting toxicological responses to multiple stressors in marine mammals*
- *334760 Filbee-Dexter, The impact of climate change on Arctic blue carbon (BlueARC)*
- *334996 Aarflot, Plankton size and planktivore competition along the Norwegian coast and fjords: ecological implications of warmer and darker waters.*
- *335894 Holt, Using the past (& present) to predict the effects of changing food environment and temperature on Northeast Arctic cod in the Barents Sea.*

Øvrige søknader avslås.

Sak PSKLIMPOL 44/22

Søknadsbehandling Forskerprosjekt for fornyelse – økonomi

Saken omhandler utlysningen *Forskerprosjekt for fornyelse* og temaområdet *55 millioner til forskning på økonomiske problemstillinger knyttet til det grønne skiftet* som hadde søknadsfrist 2. februar 2022. Fire budsjettformål har bidratt med finansiering; KLIMAFORSK, MILJØFORSK, ENERGIX og PETROMAKS2. Det kom inn 19 søknader til dette temaområdet med et omsøkt beløp på 204 millioner kroner. Av disse var 5 prosjekter over terskelverdi for relevansvurdering (panelkarakterer på 5 eller høyere).

Bjørn og Eivind var inhabile under hele saken. På grunn av mindre bevilgning fra PETROMAKS2 og revidert nasjonalbudsjett er tilgjengelig budsjett for utlysningen redusert til fra 55 til 40 mill. kroner.

Administrasjonen la frem et forslag til innstilling. Styret kommenterte de gjennomgående lave karakterene, og hadde en prinsipiell diskusjon på relevans. Styret mente det var viktig å finansiere prosjekter med høy kvalitet og relevans fremfor prosjekter som ikke svarer på utlysningens tematiske og/eller strukturelle føringer.

Styret vedtok å avslå gruppe C og innstilte prosjektene i A-gruppen til bevilgning *en bloc*. Deretter diskuterte styret de to prosjektene i B-gruppen, men konkluderte med at det ikke ønsket å løfte prosjekter med lavere relevans. Styret påpekte at dette bør spesifiseres i framtidige utlysninger. De to prosjektene i B-gruppen ble avslått, og resterende midler omdisponert til Omstillingsutlysningen (sak 45/22) og *Arealer under press* (ref sak 33/22) for å fullfinansiere vedtatte prosjekter. Prosjekt 335878 Torvangen og 334552 Storrøsten, som begge handler om EUs klimapolitikk, får en tilbakemelding om at de bør ha regelmessig gjensidig dialog.

Styret innstilte prosjekter til bevilgning for totalt 31 mill. kroner.

Vedtak:

Følgende søknader vedtas til betinget bevilgning:

- 335878 Torvangen, *Norway in the European green transition - Strategies and policy measures combining cost-effective emission reduction with high acceptability*
- 335043 Dale-Olsen, *Greening the economy- Facilitating Innovation, Economics and Labour Demand*
- 334552 Storrøsten, *The green transition: Instrument design, employment and long-lived capital*

Øvrige midler omfordes til vedtatte prosjekter i utlysningen Arealer under press og Omstillingsutlysningen.

Øvrige søknader avslås.

Sak PSKLIMPOL 45/22

Søknadsbehandling Forskerprosjekt for fornyelse – omstilling

Saken omhandlet utlysningen Forskerprosjekt for fornyelse, og temaområdet *83 millioner for å omstille Norge til et nullutslippssamfunn tilpasset de globale klimaendringene* som hadde søknadsfrist 2. februar 2022. Midlene til dette temaområdet kommer fra budsjettformålene KLIMAFORSK og SAMKUL. Det kom inn 48 søknader til dette temaområdet med et omsøkt beløp på 550 millioner kroner. Av disse var 25 prosjekter over terskelverdi for relevansvurdering (panelkarakterer på 5 eller høyere).

Bjørn, Eivind, Vigdis og Camilla var inhabile under hele eller deler av saken. På grunn av revidert nasjonalbudsjett var tilgjengelig budsjett for utlysningen redusert fra 83 til 78 mill. kroner.

Administrasjonen la frem et forslag til innstilling. Styret vedtok å avslå gruppe D, og deretter gruppe C, *én bloc*. Deretter diskuterte styret gruppe

B3, og vedtok å avslå prosjekter med tre eller flere 5ere fra panelet og 6 på relevans. Videre ble prosjektene i A-gruppen vedtatt *én bloc*. Styret diskuterte de øvrige prosjekter i B-gruppene, panelenes karakterer og porteføljehensyn, og endte med å følge administrasjonens forslag til innstilling. Det er gjennomgående høy kvalitet og stort faglig og tematisk spenn i prosjektene som er innstilt til bevilgning, i tillegg til å inneha en humaniorakomponent. Det er god kjønnsbalanse blant prosjektlederne. Porteføljestyret besluttet å omdisponere 3 mill. kroner som ikke ble benyttet i Økonomiutlysningen (sak 44/22) slik at prosjektene som bevilges kan fullfinansieres.

Styret innstilte prosjekter til bevilgning for totalt 81 mill. kroner.

Vedtak:

Følgende søknader vedtas til betinget bevilgning:

- 335291 Guillen-Royo, *Flying less and well-being. Engaging Norwegians in reducing the flight intensity of social practices*
- 335505 Leiren, *Governing under turbulence: The European Green Deal and implications for Norway*
- 335706 Ahmed, *CLIMATE RIGHTS: Designing Visual Evidence for Climate Cases*
- 334811 Sanderson, *Tracking risks in future emissions, climate and technological assumptions*
- 335927 Seippel, *From climate knowledge to climate action in sport*
- 336041 Silvennoinen, *Nature-based solutions for end use of degraded peat – impacts on climate, biodiversity and policy (PEATWAY)*
- 335073 Boasson, *Accelerating Climate Action and the State: Getting to Net Zero (ACCELZ)*

Øvrige søknader avslås.

Sak PSKLIMPOL 46/22

Nytt veikart for nasjonal forskningsinfrastruktur

Forskningsrådet skal utarbeide et nytt veikart for nasjonal forskningsinfrastruktur. Det skal gjennomføres tematiske workshoper i løpet av november 2022 for å beskrive forskningens framtidige behov for forskningsinfrastruktur. Det skal oppnevnes et eksternt utvalg som vil være ansvarlige for å utforme et utkast til veikart, basert på skriftlige innspill og de tematiske workshopene. Kirsti Solberg Landsverk og Andreas Quamme Nielsen orienterte styret om prosessen for dette arbeidet. Deres presentasjon ligger i sharepoint.

Det er ønskelig at deltagere som representerer Forskningsrådets porteføljestyre er involvert i arbeidet. Dette vil i første omgang omfatte deltagelse i høstens workshoper. Styremedlemmer kan melde interesse til administrasjonen innen 5. september.

Vedtak:

Porteføljestyret tar informasjonen til etterretning.

Sak PSKLIMPOL 47/22

Orienteringer fra styret og Forskningsrådet

Vedtaksprotokoller og saksdokumenter for Forskningsrådets styre i 2021/2022 ligger her til orientering.

Saksliste og referater fra porteføljestyrene ligger her til orientering.

Avdelingsdirektør Anicke Brandt-Kjelsen orienterte om:

- **Prosess for oppnevning av nye porteføljestyre 2023.** Forskningsrådet setter nå i gang en prosess for å ny- og reoppnevne porteføljestyrene innen utgangen av april 2023.
- **Omorganisering av Forskningsrådet** er ferdig. Porteføljestyre for klima og polar ligger under Område for bærekraftig samfunnsutvikling.
- **Den økonomiske situasjonen i Forskningsrådet.** Informasjon legges ut fortløpende her: [Informasjon knyttet til revidert nasjonalbudsjett \(forskingsradet.no\)](https://forskingsradet.no)
- **Fagevalueringer settes i gang.** Fagevaluering av biovitenskap og naturvitenskap (2022-2023) er igangsatt og medisin og helse (2023-2024) planlegges.

Jon L. Fuglestad orienterte om:

- **Arctic Science Summit Week (ASSW)** arrangeres neste år i Wien 17.-24. Februar. Frist for å melde inn "Business and community meetings" er 2. oktober. Se følgende [lenke](#). Det er også åpnet for å [sende inn abstract](#) til *ASSW2023 Science Symposium: The Arctic in the Anthropocene*. Fristen er 20. September. I forbindelse med ASSW deles **IASC medaljen 2023** ut. Frist for å sende nominasjoner til IASC sekretariatet er 31. oktober.
- **AANCHOR – All-Atlantic Ocean Research Alliance.** 12-13.juli arrangerte EU-kommisjonen et High Level møte i Washington med tema *Antarktisk - Southern Ocean Action Plan, storskala initiativer i Sørishavet, nasjonale aktiviteter og prioriteringer.*

Ingunn Borlaug Lid orienterte om:

- Utkast til **Horisont Europa arbeidsprogram for 2023-2024** for klynge 5 og klynge 6 er nå på Inter-service Consultations. Planlagt publisering er i desember. **Nye referansegrupper** for samtlige områder er på plass med oppnevningsperiode fra juli 2022- juli 2024.

Vedtak:

Porteføljestyret tar orienteringene til etterretning.

Sak PSKLIMPOL 48/22

Eventuelt

Påminnelse: neste møte er satt opp 22. september på teams. Det er behov for noe mer tid enn det som i utgangspunktet er satt opp. Administrasjonen sender ut en doodle for et nytt møtetidspunkt.

Sak PSKLIMPOL 49/22

Godkjenning av vedtaksprotokoll

Vedtak:

Vedtaksprotokollen godkjennes.